

Najlepšie dostupné techniky z hľadiska ochrany životného prostredia

Smernica Rady Európskej únie 96/61/ES z 24. septembra 1996, skrátene označovaná IPPC (z anglického „Integrated Pollution Prevention and Control“) predstavuje nový prístup k ochrane životného prostredia. Uvedená smernica bola transponovaná do právneho systému Slovenskej republiky v podobe zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia č. 245/2003 Z. z. (IPKZ). Cieľom uvedenej smernice je dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného prostredia ako celku, t. j. neposudzovať oddelene vplyv činností na jednotlivé zložky životného prostredia, ale nájsť optimálne riešenie možných vplyvov činností na kvalitu životného prostredia a ľudské zdravie.

Smernica okrem iného upravuje niekoľko nových aspektov povoleného procesu, s ktorými nie sú na Slovensku žiadne praktické skúsenosti. Ide napr. o integrované konanie, periodické obnovenie vydaných povolení, účasť laickej a odbornej verejnosti na povolenom procese, trvalá integrovaná kontrola povolených zariadení a po ukončení prevádzky zariadenia uvedenie tohto miesta do uspokojivého stavu. Novými sú aj nástroje ochrany životného prostredia pri integrovanom povolení, ako sú najlepšie dostupné techniky (BAT – Best Available Techniques) pre zariadenia spadajúce pod IPKZ smernicu a normy kvality životného prostredia, ktorým sa podrobnejšie venujeme v ďalšej časti článku.

Čo je to BAT?

Označenie BAT, ktoré je skratkou z anglického Best Available Techniques, možno voľne preložiť ako „najlepšia dostupná technika“. BAT predstavujú najúčinnější a najpokročilejší stupeň vývoja použitých technológií a spôsobov ich prevádzkovania, ktoré sú vyvinuté na takej úrovni, ktorá umožňuje ich zavedenie v príslušnom hospodárskom odvetví za ekonomicky a technicky prijateľných podmienok s ohľadom na náklady a prínosy, ak sú prevádzkovateľovi zariadení dostupné za rozumných podmienok a zároveň sú najúčinnější v dosahovaní ochrany životného prostredia ako celku.

Čo je BREF?

Referenčné dokumenty k BAT, označované ako BREF (BAT Reference Documents) sumarizujú a odporúčajú najlepšie dostupné techniky v danom odbore. BREF pripravujú tzv. technické pracovné skupiny (Technical Working Groups, TWG) v Európskej únii ako podklady na prípravu žiadosti o integrované povolenie (odporúčajú vzor takejto žiadosti možno nájsť v [2]). Tvorbu

BREF zabezpečuje Európska kancelária IPKZ (European IPPC Bureau) so sídlom v Seville (Španielsko) a konečnú zodpovednosť za zverejnenie BREF má Európska komisia.

Jadrom každého BREF je rad prvkov vedúcich k zisteniu, čo možno považovať za najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe predchádzajúcich informácií a príslušných emisných limitov pre dané odvetvie. V závere BREF obsahuje informáciu o vyvíjaných technikách v danom odvetví.

BREF – vrátane emisných limitov – nie sú právne záväzné, poskytujú však najaktuálnejšie údaje o najlepších dostupných technikách, ktoré musia byť zohľadnené pri vydávaní integrovaného povolenia. Odrážajú stav techniky, ktorý priemysel dosiahol. Priemysel tak svojimi inováciami umožňuje vytvárať nové štandardy v oblasti BAT, a teda aj odvodených emisných limitov. Pri rozhodovaní o emisných limitoch v jednotlivých prípadoch sa však musia zohľadňovať lokálne podmienky.

V súčasnosti Európska kancelária IPKZ schválila 16 dokumentov BREF pre nasledujúce priemyselné odvetvia:

- Výroba celulózy a papiera
- Výroba železa a ocele
- Výroba cementu a vápna
- Chladiace systémy
- Výroba chlóru a zásad
- Spracovanie železných kovov
- Spracovanie neželezných kovov
- Výroba skla
- Spracovanie koží
- Rafinérie minerálnych olejov a plynu
- Veľkokapacitná výroba organických chemikálií
- Nakladanie s odpadovými vodami a odpadovými plynmi v chemickom priemysle
- Spracovanie textilu
- Monitorovacie systémy
- Intenzívny chov ošípaných a hydiny
- Bitúnky a zariadenia na zneškodňovanie alebo zhodnocovanie tiel zvierat a živočíšnych odpadov
- Vyhne a zlievarne

Zoznam ďalších odvetví priemyslu, ako aj stav spracovania BREF možno nájsť v [1].

V prípade záujmu podieľať sa na príprave BREF sa možno priamo nakontaktovať na Európsku kanceláriu IPKZ na tej istej adrese.

Literatúra

[1] Európska kancelária IPKZ - EIPPCB (European IPPC Bureau): <http://eippcb.jrc.es>

[2] Slovenská agentúra životného prostredia: <http://www.sizp.sk>

-tog-